PÄIVÄSTÄ TOISEEN

August Uotila kulki aika lailla omia polkujaan ja varsin yksin. **TIINA PENTTILÄ**

11.09.13

Aurinko nousee

Helsingissä kello 6.38
ja laskee kello 19.54
Oulussa kello 6.28
ja laskee kello 20.00
Utsjoella kello 6.09
ja laskee kello 20.06

Päivän sana

11.9. Turhaan te nousette varhain, turhaan valvotte myöhään ja raadatte leipänne tähden. Yhtä lailla Herra antaa omilleen, vaikka he nukkuisivat. Ps. 127:2
12.9. Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain. Joka luulee olevansa jotakin, vaikka ei ole mitään, pettää itseään. Kukin tutkikoon vain omia tekojaan. Gal. 6:2–4

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Santeri, Aleksanteri, Santtu, Aleksandra, Sandra, Ali, Ale
Huomenna torstaina: Valma, Vilja

Mietelause

Aleksanterinpäivä on perunannostopäivä.

Vanhaa ajantietoa Kankaanpäästä.

KOULUPÄIVÄKIRJA

Kynällä vai koneella

Taiteilijat voisivat antaa koululle ja kasvatukselle esimerkkejä, miten taide syvimmiltään syntyy. Millä välineillä? Jos merkkejä halutaan juuri nyt lukea, sillä uuden oppimisessa koulussa on paljon samaa kuin uuden teoksen työstössä.

Tiedän, että Veijo Meri olisi halunnut kirjoituskoneeseensa ”pitkän paperin”, jotta keskittyminen ei vaihdon takia keskeytyisi. Paavo Haavikko varasi laatikollisia poistuvaa, virallista paperia, kun se oli perinneoikeaa, sille syntyi. Antti Tuuri kirjoittaa romaaninsa edelleenkin näppäimiä iskettävillä koneilla. Olen ollut paikalla, kun tuttu kollega on sanonut Antille hankkineensa tälle vanhojen varastosta käyttökelpoisen puimakoneen, varalle.

Kun näyttöruudulle kirjoittaminen yleistyi, monet todelliset kirjallisuudenystävät huolestuivat, miten käy luovan tekstin sisällön. Puhutaan ensimmäisen lauseen voimasta. Koneilla on sitten helppo muunnella sitä, vesittää. Ruutukirjoituksen takia teosten kieli on veltostunut, kriitikot sanovat. Kokeneet kustantajat muka huomaavat heti, onko teksti tuotettu tietokoneella, yksin.

Tuoreessa Parnassossa kirjailija ja toimittaja Tommi Melender toteaa, että hän löytää ensimmäiset lauseensa käsin kirjoitettuna muistivihkostaan. Hänen kolumninsa otsikkokin kertoo jo paljon: Lyijykynän ylistys. Kynä on hopeinen Faber Castell.

Oppimisessa on kyse itsensä kohtaamisesta. Ja kasvatuksessa tietysti laajemmin itsensä kehittämisestä, oman minän käytöstä. Kone ei kasvata, kynä kyllä. Kone tuo eteemme muiden tuotoksia.

Kaiken kokenut pedagogi kaivaa tässä muistiin kirjoittamansa psykologisen todistuksen: Seitsemän sekunnin välähdys ruudulla tai liikkuvassa kuvassa ei kosketa meidän syvimpiä aivokerroksiamme. Eli selailusta ei jää jäljelle kunnon kuvia, olivat ne kuinka mielenkiintoisia tahansa.

Mutta tämä aika on hurmaantunut tietotekniikasta, jotkut koulussakin. Niinpä saamme tietää, että koneet alkavat syrjäyttää kirjat. Nyt on vuorossa jo aapisten korvaaminen tableteilla. Tehdään sillä oma aapinen!

Näin pitkälle olemme menneet, kun pienen maan yhden hallitsevan tietotekniikan valmistajan asema on edennyt läpi valtakunnan kritiikittömäksi palvonnaksi. Hurmos tuli myös kouluun. Toivotaan, että Nokian lähtö hillitsee tätä tietotekniikan ähkyä. Ettei se häiritsisi koulua.

Koulun alussa ei voi mikään väline korvata oman käden, tunteen, älyn ja tilanteen tuoman oivalluksen yhteyttä. Että itse tuottaa ensimmäiset aakkosensa, kynällä, suu mutrussa. Ettei vain sormeilla ja katsella muiden tuottamina, tai tulosteta sitten havaittaviksi.

Meidän ei tulisi kehdosta lähtien kasvattaa teknologiaan sitoutuvaa sukupolvea. Siksipä yksi kysymys vanhemmille ja yksi toivomus uudelle opettajankoulutukselle: Kuinka kauan lapsenne vuorokaudessa on kiinni päätteissä, tuijottaa, viestittää, seuraa? Kasvattajien pitäisi nyt tehdä kysymys, että kestääkö ihmisen tajunta ja hermomaailma vuosikymmeniä samaa. Vai muuttaako teknologia käyttäytymistämme ja miten.

Opettajankoulutukseen voisi vedota, että jättäkää nyt hetkeksi ne keinotekoiset tutkimuskohteet ja teettäkää ihmeessä graduja aiheesta, että koululapsi nukkuu käsipuhelimen vieressä ja on tavoitettavissa vuorokauden kaikkina hetkinä. Ei teknologia voi kumota kasvatuspsykologian totuuksia.

Jos kodit on menetetty, niin ainakin koulun pitäisi olla hermostolevon parkki.

MATTI SUMMANEN
on vantaalainen kirjailija ja opettaja.

matti.summanen@pp1.inet.fi

August Uotila oli tuntematon kultakauden taiteilija

Urjalassa syntynyt August Uotila mainitaan ensimmäisenä talonpoikaissuvusta lähtöisin olevana suomalaisena taidemaalarina.

Vuosina 1858–1886 elänyt August Uotila kuului Suomen taiteen kultakauden eli vuosina 1880–1910 vaikuttaneiden taiteilijoiden sukupolveen. Alle 28-vuotiaana kuollut Uotila on jäänyt varsin tuntemattomaksi taiteilijaksi.

Joissakin yhteyksissä Uotilasta on käytetty määrettä talonpoikaistaiteilija, joka ei anna oikeata kuvaa kenties aikansa yhdestä kansainvälisimmistä taiteilijoistamme. Suomalaiset aikalaisarvioijat pitivät häntä jopa liiaksikin maailmankansalaisena.

”On hämmästyttävää, kuinka moniulotteinen hän oli. On joskus vaikea uskoa, että kyse on saman henkilön töistä. Hän kokeili mielellään eri tyylejä”, sanoo Amos Andersonin taidemuseon johtaja **Kai Kartio**.

August Uotilan teoksia on nyt yli sataan vuoteen ensimmäistä kertaa esillä laajassa näyttelyssä. Edellinen laaja katselmus oli muistonäyttely vuonna 1886.

Uotila ehti maalata tiettävästi 154 teosta, niistä näyttelyyn on pystytty jäljittämään kuutisenkymmentä. Näyttelyn kuraattori **Synnöve Malmström** sanoo, että teosten jäljittäminen on ollut ”tavattoman jännittävää”.

Hienostunut värien käyttäjä

Uotilasta 1990-luvulla tutkielman tehnyt **Tiina Penttilä** sanoo, että mielikuva Uotilasta talonpoikaistaiteilijana perustuu paljolti hänen kuutamo- ja metsämaisemiinsa, jotka syntyivät, kun hän ulkomailla oleskelujensa välillä vietti viitisen vuotta Suomessa.

Uotila opiskeli alkuun Suomessa, mutta jatkoi opintojaan Pariisissa 1877.

”Ajalle tyypillisesti Uotila sai teoksiaan Pariisin salongeihin.”

Uotila etsi jatkuvasti uusia vaikutteita aikakautensa taiteesta. Hän oli ensimmäisten joukossa uusimpien suuntausten sovittamisessa suomalaisiin aiheisiin. Uotila tunnetaan hienostuneena värien käyttäjänä.

”Uotila kulki aika lailla omia polkujaan ja varsin yksin”, Penttilä sanoo.

Näyttelyn tunnuskuvana olevan Appelsiinityttön Uotila maalasi Pariisissa vuonna 1879. Hänen loppuaikoinaan maalaamansa Nizzan ja Korsikan näkymät ovat värikylläisiä ja valoisia. ”Hänen sivellintekniikkansa on poikkeuksellisen taitavaa”, sanoo Penttilä.

August Uotilan viimeiseksi teokseksi jäi Nuotanveto Korsikassa, jota hän elämänsä lopussa maalasi 14 päivää. Kahdeksan päivää maalauksen valmistumisen jälkeen hän kuoli kurkkutuberkuloosiin.

”Nuotanveto on synteesimäinen työ. Siitä löytyy monia elementtejä, mitä Uotila on vuosien varrella tehnyt”, Penttilä kertoo.

”Uotilan töissä on tietty tunnelma ja yksinkertaistettu värimaailma naturalismin yhteydessä, mistä olen viehättynyt.”

Taiteellista sukua

Uotilan suku oli 1500-luvulta alkaen asunut Urjalassa, mutta oli vahvasti kaksikielinen. Kahdeksanlapsisen perheen lapset saivat hyvän koulutuksen. Useimmat August Uotilan veljet käyttivät sukunimeä Favén ja heidän jälkeläisiään ovat muun muassa taiteilijat Antti Favén ja Mauri Favén.

Näyttelyn yhteydessä on julkaistu August Uotilaa ja hänen teoksiaan laajasti esittelevä teos.

MAIKKI KULMALA

Appelsiinityttön maalari – August Uotila (1858-1886) Amos Andersonin taidemuseossa Helsingissä 13.1.2014 asti.

August Uotila 1858–1886 – Appelsiinityttön maalari. Synnöve Malmström (toim.). 238 sivua. SKS.

STUDIO J-P PALMULAAKSO

Appelsiinityttö. 1879.

ILARI JÄRVINEN

Nuotanveto Korsikan rannalla. 1886.

KARI SILTALA

Nainen, joka onkiessa polttaa tupakkaa. N. 1880. Piirustus Uotilan luonnoskirjasta.

KARI SILTALA

Italiankielinen sanasto. Uotilan luonnoskirjasta.

KIRJAT

Uuden ajan kissanhoito-opas

Vakavasti otettavaa lemmikkiopasta ei enää kirjoiteta paneutumatta eläimen sielunelämään. Varsinkin kissa on monimutkainen otus, jota on helppo lukea väärin.

Pakollisten perushoito-ohjeiden lisäksi Kissanhoidon käsikirja valottaa kissan päänsisäistä maailmaa. Se on kirja, joka jokaisen kissanomistajan, niin tulevan kuin nykyisen, kannattaisi lukea.

Klinikkahoitajana työskentelevä **Päivi Ylikorpi** tuo kissaarkeen uuden näkökulman. Oman kissan käytös voi kirjan jälkeen näyttää erilaiselta. Monelle tulee varmasti yllätyksenä ainakin se, ettei kissa koskaan osoita mieltään tai pyri tahallaan aiheuttamaan harmia.

Esimerkiksi häiritsevän pissailun takana on aina konkreettinen ongelma, usein stressi. Kissa stressaantuu pienistäkin asioista, joita omistaja ei välttämättä ole pannut merkille. Kissanhoidon käsikirja antaa avaimet stressitekijöiden löytämiseen ja poistamiseen.

Kirjan ansioihin lukeutuu myös esittely oikeaoppisesta kissankäsittelystä eläinklinikalla. Kissoihin suhtaudutaan eläinlääkäriasemilla toisinaan ennakkoluuloisesti, minkä takia niitä käsitellään kovakouraisesti. Ylikorpi kertoo, miksi vähemmän on enemmän.

Jos neljänsadan sivun lukeminen yhdeltä istumalta tuntuu työläältä, kirjaa voi käyttää myös hakuteoksena. Jos ruutia ei riitä edes selailuun, kissaharrastus kannattaa jättää netin söpöilyvideoiden tasolle.

KATJA SAHLSTEDT

Päivi Ylikorpi: Kissanhoidon käsikirja. 400 sivua. Art House.

Kissoilla on salaisuuksia, joita Kissanhoidon käsikirja paljastaa.

Lääkärin kosto

Hollantilaisen **Herman Kochin** (s. 1953) romaani Lääkäri on raju tarina narsistisesta yleislääkäristä. Jotakin poikkeuksellista osasin odottaakin, sillä luin vuosi sitten Kochin suomennetun romaanin Illallinen. Siinä eliittiravintolassa illastavien veljesten perheistä paljastui puistattavia ongelmia.

Moraalisten kysymysten äärelle tekijä vie nytkin. Lääkäri Marc Schlosser on tehnyt hoitovirheen. Kuuluisa näyttelijä kuolee siihen. Mutta onko teko ollutkin tahallinen? Perheet ovat tunteneet toisensa. Miehet ovat viehättyneet toistensa vaimoista. Yhteisiä kesälomapäiviä läpikäydessä pintaan nousee motiiveja.

Lääkäri Schlosser, tarinan kertoja, ei ole miellyttävä persoona. Hänenlaisensa kyynikon vastaanotolle ei hevin hakeutuisi. Ei, jos tietäisi miten hän inhoaa potilaitaan, heidän kehojaan ja vaivojaan. Lääkärinä hän on kuitenkin suosittu; potilas tapaa kuulla sen, mitä toivoo kuulevansa.

Mutta löytyy Schlosserista vivahteitakin. Omat tyttäret ovat hänen herkkä kohtansa. Myös eläimet saavat hänet heltymään. Kauniit naiset ovat sitten oma lukunsa, mutta heidän kanssaan on kyse pelistä.

Koch osaa luoda jännitteen, joka pakottaa eteenpäin. Mitä on tapahtunut? Mitä nämä ihmiset ovat tehneet toisilleen? Kuka, kenelle ja miksi? Viritetty jännite ei ehdi laueta, kun sen syrjäyttää entistä vahvempi koukku.

Juoni onkin olennainen osa tätä teosta, joten alkuasetelmaa enempää en halua paljastaa. Romaani tarjoaa myös seikkaperäisiä kuvauksia kohtalokkaista sairauksista, siitä miten niihin menehdytään. Lukukokemusta ei voi sanoa kevyeksi.

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN

Herman Koch: Lääkäri. Suom. Sanna van Leeuwen. 447 sivua. Siltala.

Suomalainen ruokaohjelma kansainväliseen levitykseen

Henkka & Niki vs. Amerikka -sarja on saanut kansainvälisen levityssopimuksen.

Sarjassa helsinkiläisen Mururavintolan omistajat **Henri ”Henkka” Alén** ja **Nicolas ”Niki” Thieulon** matkaavat Yhdysvaltoihin haastamaan paikallisia kokkeja ruuanlaitossa.

National Geographic -kanava esittää sarjan Nat Geo Asia -kanavilla ensi vuoden alkupuolella 45 maassa. Ohjelma kulkee nimellä American Food Battle.

Kotimaisen lifestyle-ohjelman toisen tuotantokauden kuvaukset käynnistyvät marraskuussa. Uuden kauden jaksot nähdään Jimillä ensi vuonna.

Teemana on muun muassa Amerikan alkuperäiskansojen ruokakulttuuri, johon tutustutaan intiaanireservaatissa Oklahomassa, Alaskassa inuiittien kylässä sekä Hawajilla.

”On hienoa, että sarja, joka ei ole valmis formaatti vaan tehty meidän ja vieraiden ympärille, toimii. Kokkina olen ylpeä siitä, että tämä taitaa olla ensimmäisiä suomalaisia ruokaohjelmia, joka saavuttaa näin laajan yleisön”, sanoo Alén. **MT**

RAHAPELIT

Kierros 37

Vihjeemme: 1-s. 64-s.

1	Aston Villa – Newcastle	1	1
2	Stoke – Manchester C	2	x 2
3	Hull – Cardiff	2	x 2
4	Tottenham – Norwich	1	1
5	Fulham – West Bromwich	1	1
6	Sunderland – Arsenal	2	2
7	Sheffield W – Yeovil	1	1
8	Bolton – Leeds	x	1 x
9	Queen´s PR – Birmingham	1	1
10	Bournemouth– Blackpool	2	x 2
11	Leicester – Wigan	1	1 x
12	Millwall – Derby	x	x 2
13	Nottingham – Barnsley	1	1

Peliaika päättyy la 14.9. klo 16.55.

Oikeat tulokset:

Kierros 36

Vakio: 11x 1x2 1x1 221x

Lotto: 3, 7, 15, 17, 34, 38, 39

Lisänumerot: 2, 16

Lauantai-Jokeri: 3 2 7 9 2 7 0

Toto75:		poissa
1. lähtö:	2	–
2. lähtö:	6	–
3. lähtö:	10	2
4. lähtö:	7	–
5. lähtö:	4	–
6. lähtö:	2	–
7. lähtö:	5	2, 4

WWW.MAASEUDUNTULEVAISUUS.FI

Löydä ystävä verkosta tai tekstiviestillä

Mies hakee naista

(tunnus, viesti, telealue, ikä)
12139 hei! suomen! kaikki! täysi! ikäiset! sinkku! naiset! myös! jättiläis! pitkät! hoikat! tuhditkin! pullea?! purjeiset?! long? booots? myös! virka? hevos? eläinlääkärit! Keski-Suomi 56
12138 Helou! haetaan huumorilla vapaamielistä 18-35 v maalaisnaista hyvään kotiin;D Oulu 36
12137 Hei onkos iloisia tyttöjä viellä vapalajalla haluais maitotilalle emänäksi Olen 33 vuotias yksinäinen maaviljeliä ilman emäntää joka laitais sydämen paikoilleen Mikkeli 30
12134 Reipas ja rehti 26-v. mies kaipailee elämäänsä elämänsä naista iältään 21-27 v. Elämänarvot kunnossa. Vaasa 25
12132 Olen raitis hoikka Maajussi. Haen nais frendiä rakkaaksi. Olethan maaseutuhenkinen iloinen reipas nainen. Pohjois-Karjala 43
12130 hei.20-40v.maalla viihtyvä tyttö ilmottaudu mukavalle jussille Oulu 40
12124 Mies hakee pilke silmäkulmassa kinkyilystä kiinnostunutta 18-40 v Maalaisnaista;D Oulu 36
12120 Viljelijä järven rannalta etsii sympaattista naista elämänkumppanikseen. Olen rauhallinen, normaalipainoinen, maailmanmenosta kiinnostunut mies Kuopio 32
12118 Hei, etsin elämän mittaiselle löytöretkelle avointa, rehellistä, luontevaa naista. Olen itse 48v liikunnallinen ja luonnossa viihtyvä mies. Kuopio 48
12117 Hei, olen rehti mies terveissä mitoissa ja omat asiat kunnossa. Samanlaista naista etsin. Kymi 45
12115 sympaattinen, empaattinen kohtuullisen liikunnallinen nainen saa paikan saman tyylisen 'isännän' kainalosta. Turku ja Pori 46
12114 Australia. Ihanat luonto kohteet suomessa ja ulkomailla.Olet samanhenkinen ja osaat ehkä useita kieliä.Koko maa Uusimaa 45
12112 olet nainen jolla pyssyy soppakauha käes ja olet suht leppoisa immeinen.olen lapsi- ja eläinrakas.liikunta.luonto. kielet.matkailu Oulu 45
12110 Haluai sin tutustua krist. Arvot omaavaan naiseen.Viihdyn ke säisin turun saa ristossa. Voit asua sisämaassa,mielellään maalla Turku ja Pori 46
12109 Olen savuton, kuntoileva, luonnossa ja maalla viihtyvä 43v. mies(mets.om.). Etsin sinua, samanhenkinen eläinrakas 28-43v. nainen. Pohjois-Karjala 43

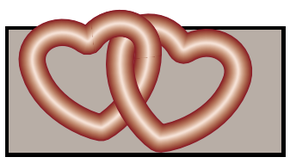

Nainen hakee miestä

(tunnus, viesti, telealue, ikä)
12135 Etsin luotettavaa liikunnallista kumppania. Olen luonnossa viihtyvä syksyn ruskasta nauttiva. Pääkaupunkiseutu 57
12128 Mies,kaipaatko elämäsi naista,rakkautta ja onnellisuutta.Olen tässä.Jos sun silmäsi palaa,sielusi haluaa,vastaathan. Pääkaupunkiseutu 50
12125 Hei! Löytyiskö täältä luotettavaa miesystävää tekstailuun. Asun maalla lasten kanssa. Eläimiäkin tilalta löytyy. Oulu 49
12122 Luonnon rauhassa viihtyvä pirtsakka, romanttikko etsiskelee rehellistä ja humoristista MIESTÄ. Kynttilän valossa sinä vierellän. Turku ja Pori 58
12119 Hei olen vapaa nainen kunnioitan perinteisiä elämänarvoja. Löytyisikö täältä samanhenkistä ja -ikästä ystävää. Häme 71
12111 Tanssitaitoinen maajussini hukassa. Rakastan eläimiä ja maatila elämä haavena ja sieltä olen lähtösinkin. En polta, eikä viina maistu. Turku ja Pori 26
12105 Sinä maalla asuva, perinteisiä arvoja kunnioittava Mies, Sinua etsin minä, mukava, reipas ja huumorintajuinen nainen. Pidän lapsista ja eläimistä. Häme 40

Ohjeet

Ystävää etsimässä -palvelu toimii verkossa *maaseuduntulevaisuus.fi* -osoitteessa. Oman ilmoituksen palveluun voi jättää joko tekstiviestillä tai netissä.

Tekstiviestillä jätetyt ilmoitukset julkaistaan keskiviikkoisin Päivästä toiseen -sivuilla, kaikki ilmoitukset löytyvät netistä.

Kännykällä ilmoitus jätetään lähettämällä tekstiviesti numeroon 173172. Viestin alkuun kirjaimet YS ja sen jälkeen haun kohde (esim. MN, katso lista alla), oma suuntanumeroalue, ikä ja ilmoitusteksti. Tiedot erotetaan välilyönnillä. Vastausviestin mukana tulee ilmoitusnumero, jolla voi poistaa ilmoituksen. Esimerkiksi 43-vuotias naishenkilö Hämeestä laittaa viestin etsien miespuolista ystävää: NM 03 43 Hei! Etsin ystävää syysiltoihin...

Ilmoitukseen vastataan lähettämällä ilmoittajalle tekstiviesti numeroon 173172. Kirjoita viestin alkuun kirjaimet YS ja sen jälkeen ilmoituksen numero sekä haluamasi viesti. Erota tiedot välilyönnillä toisistaan.

Tarkat ohjeet palvelun käyttöön löytyvät nettisivuilta.

Puhelinnumero välitetään viestin mukana ilmoittajalle, joten sitä ei tarvitse kirjoittaa vastausviestiin.

Viestin hinta on 1,90 euroa ja maksimipituus alun tunnustietoineen 160 merkkiä.

Haku

MN = Mies hakee naista
NM = Nainen hakee miestä
MM = Mies hakee miestä
NN = Nainen hakee naista

MT